

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2385/2015
19.05.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер-Поповић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца Ж.К. из Г.Ч., О.Г., Р.Х., кога заступа пуномоћник М.К., адвокат из Б., против тужене Републике Србије МУП Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж бр. 8340/12 од 07.05.2014. године, у седници већа одржаној дана 19.05.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ предлог Апелационог суда у Београду РЗ број 115/15 од 11.06.2015. године за одлучивање о ревизији тужене у смислу члана 395. ЗПП.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Београду Гж бр. 8340/12 од 07.05.2014. године и пресуда Првог основног суда у Београду П број 11257/11 од 20.04.2012. године у делу правноснажно усвојеног тужбеног захтева и одлуке о трошковима поступка и **ПРЕСУЂУЈЕ**:

ОДБИЈА СЕ као неоснован тужбени захтев за обавезивање тужене да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења опште животне активности исплати износ од 250.000,00 динара са законском затезном каматом од 20.04.2012. године па до исплате и накнади трошкове поступка у износу од 70.500,00 динара.

Образложење

Првостепеном пресудом Првог основног суда у Београду П бр. 11257/11 од 20.04.2012.године, усвојен је захтев тужиоца за обавезивање тужене да му на име накнаде нематеријалне штете за душевне болове због умањења животне активности исплати износ од 250.000,00 динара са каматом од 20.04.2012.године, као и трошкове поступка у износу од 70.500,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Београду Гж бр. 8340/12 од 07.05.2014. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена је првостепена пресуда Првог основног суда у Београду.

Против другостепене пресуде тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, заснивајући исту на потреби разматрања правног питања од општег интереса, уједначавања судске праксе у вези са питањем почетка и тока рокова застарелости потраживања накнаде нематеријалне штете на име душевних болова због умањења опште животне активности.

Апелациони суд у Београду је решењем РЗ бр. 115/15 од 11.06.2015.године предложио Врховном касационом суду одлучивање о изјављеној ревизији тужене у смислу члана 395. ЗПП, а због потребе уједначавања судске праксе.

Врховни касациони суд је прихватио предлог Апелационог суда у Београду за одлучивање о ревизији тужене изјављеној против другостепене пресуде као изузетно дозвољеној ревизији јер су у конкретном случају и по оцени Врховног касационог суда испуњени услови из члана 395. ЗПП, због потребе уједначавања судске праксе обзиром на различито одлучивање нижестепених судова о приговору застарелости потраживања, накнаде нематеријалне штете за душевне болове због умањења опште животне активности проузроковане посттрауматским стресним поремећајем.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 399. ЗПП („Службени гласник РС“, број 125/04 и 111/09) који се у конкретном случају примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11) и одлучио да је ревизија тужене основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а ревизијом тужене конкретно се не указује на постојање других битних повреда које могу бити ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је са својом породицом избегао из Хрватске за Србију 1995. године где је стигао 12.08.1995. године и сместио се у близини Л. Одатле је принудно одведен 18.08.1995. године од стране припадника МУП-а Републике Србије првобитно у Н., а потом у Ј.одакле је преузет од стране Војске Републике Српске. Ту је присилно држан до децембра 1995. године. У наведеном периоду трпео је тортуру и присилно је враћен на ратиште. Као последица ових догађаја тужилац је оболео од посттрауматског стресног поремећаја што је констатовано 2006. године, а услед наведеног поремећаја код тужиоца је дошло до умањења опште животне активности у износу од 12%. Први симптоми код тужиоца појавили су се након присилне мобилизације у виду нервозе и напетости, раздражљивости и алкохолизма као последице у суштини посттрауматског стресног поремећаја. Тужбу у предметном спору тужилац је поднео 27.09.2006. године.

Код овако утврђених чињеница према становишту нижестепених судова потраживање тужиоца није застарело јер је тужба поднета у оквиру објективног и субјективног рока из члана 376. став 1. и 2. Закона о облигационим односима рачунајући рок од 2006. године када је болест добила дефинитиван облик али

лечење није завршено. Са тих разлога нижестепени судови нису прихватили приговор застарелости истакнут од стране тужене.

Према одредби члана 376. став 1. ЗОО потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од дана када је оштећени дознао за штету и за лице које је штету учинило, а према ставу 2. истог члана потраживање накнаде штете застарева за пет година од дана кад је штета настала.

Тужилац захтев за накнаду штете заснива на узрочнопоследичној вези између преживљене трауме након присилне мобилизације и на ратишту 1995. године и насталих последица које се манифестују као посттрауматски стресни поремећај дијагностификован приликом психијатријског прегледа 19.09.2006. године. Тужилац је симптоме болести почео да осећа одмах након мобилизације али се тада није обраћао лекару ради лечења. Међутим, како је у конкретном случају протекао објективни рок од пет година из члана 376. став 2. ЗОО за застарелост потраживања по основу накнаде проузроковане штете који се рачуна од дана настанка штете која је у овом случају настала 1995. године то је тужба која је поднета 2006. године поднета по протеклу застарног рока због чега је основан ревизијски навод да су нижестепене пресуде засноване на погрешној примени материјалног права, а поводом одлучивања о истакнутом приговору застарелости тужиочевог потраживања.

На основу изложеног Врховни касациони суд је преиначио нижестепене пресуде у делу усвојеног тужбеног захтева и тужбени захтев одбио као неоснован применом члана 407. став 1. релевантног ЗПП.

Обзиром да је преиначена одлука о главној ствари преиначена је и олука о трошковима поступка тако што је захтев тужиоца за накнаду трошкова одбијен као неоснован, а трошкови туженој нису досуђени јер исте није тражила ни определила сагласно члану 159. релевантног ЗПП.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**